

Lumina Catolice

Foie săptămânală

On. Red. «Asociațiunea»

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 40—
Pe o jumătate de an „ 20—
Pentru străinătate „ 100—
Pentru America pe un an dolari 2—

— Un număr 1 Leu. —

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA.

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 4:

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir pețit 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Printre poporul strâns la Alba-Iulia.

Am fost și eu la Alba-Iulia. Duminecă în marele praznic al Incoronării m'am pogorât întradins în mijlocul poporului ca să bag de seamă ce păreri și credințe îi frământă sufletul. Multe am auzit vorbindu-se în popor, dar nicăderi n'am auzit vorbindu-se de politică și fleacurile ei. Toți Românii veniți la Alba-Iulia ardeau de dorul și dorința ferbinte să vadă pe Impăratul și Impărăteasa și să le dorească mulți ani. Insufleteșea și dragostea de neam îi adusesse pe acești 30 de mii de Români prin mari osteneli până la Alba-Iulia. Nici odată nu voiu uita clipa în care zecile de mii de Români, în fața ploaiei ce începuse să picure de sus, și-au descoperit capetele zicând că «picură lacrimile de bucurie ale strămoșilor».

Duminecă la Alba-Iulia poporul nostru și-a făcut datoria deplin, adevărind încă odată adevărul că noi Românii suntem un popor cu suflet și inimă de aur. Poporul ce s'a strâns la Alba-Iulia cu steaguri, cu muzică, cu cântece și busuioc este o lecție și muștrare conducătorilor și cărturarilor nostri politici cari de ani de zile fac ceartă și sfadă în loc de ispravă și — ce-i și mai rău — cearcă să tulbure mereu și poporul cu otrava politice. Dar zecile de mii de Români strânși la Alba-Iulia iată au dovedit că politica nu poate tulbura apele lor cele curate și limpezi. Poporul nostru în adâncimile sufletului său este totdeauna limpede și curat ca și marea în adâncimile ei. Plescăiturile politicianilor încă n'au putut tulbura marea lui sufletească. Sămânța cea rea, neghina politicianismului, încă n'a prins rădăcină în ogorul lui sufletesc. Și fac o neiertată greșală toți acei cari cu orice preț vreau să tulbure și să samene.

Românilor! Cea mai mare primădie ce ne poate amenința moștenirea ce ne-a lăsat-o acum Duminecă Alba-Iulia este politicianismul, certele politice. Să fugim de politică pentru că politica cu hărțelile și luptele ei au adus totdeauna nu binele, ci slăbirea și moartea popoarelor, iară noi de acum înainte vrem să trăim încă mii de ani în Impărăția noastră românească!

P. Trifa.

Cum a decurs marele praznic al încoronării la Alba-Iulia.

— Dare de seamă amănunțită despre întreg mersul lui. —

Marele praznic al încoronării s'a făcut Duminecă la Alba-Iulia cu o măreție, insufleteșe și strălucire cari au întrecut toate așteptările. Acei cari am fost acolo, am văzut lucruri pe cari niciodată nu le vom putea uita, am văzut cu ochii marea minune a învierii noastre naționale. Oricât de multe slove are tiparul, totuși n'are atâtea și n'are de acelea cari ar putea prinde și pune pe hârtie tot ceea ce am văzut cu ochii și am simțit cu sufletul acei cari am fost Duminecă la Alba-Iulia. Ceea ce am putut prinde iată dăm mai jos amănunțit, ca să-și poată face închipuire despre mersul marelui praznic și acei cari n'au putut veni să-l vadă cu ochii, ci l-au simțit numai cu sufletul.

Sâmbătă în ajunul praznicului.

Ca să putem vedea dela început întreg mersul serbărilor dela Alba-Iulia, încă de Vineri am plecat din Sibiu spre Alba-Iulia. Sâmbătă dimineața eram acolo. La Bălgrad am aflat mari pregătiri de praznic. Ori încâtăru îți întorceai privirile vedeai alergări, frământări și semne vestitoare de mare praznic. Și nu era de mirare acest lucru pentru că în cealaltă zi, Duminecă, sosia ziua învierii, și Sâmbătă era Sâmbăta Paștilor cea plină cu alergări și pregătiri de praznic. Câte alergări și pregătiri se fac și numai la o singură casă în Sâmbăta de Paști, apoi la Alba-Iulia unde 14 milioane de Români așteptau praznicul învierii lor naționale.

Cum a fost împodobit orașul?

În așteptarea praznicului, întreg orașul a fost îmbrăcat în haină nouă, de sărbătoare. În toate părțile falfăiau steaguri naționale, sute de steaguri mari și frumoase. În deosebi erau împodobite cele două intrări în oraș: strada cea mare ce duce în piață și drumul cel nou ce duce drept sus în cetate, încunjurând intrarea în oraș. Întreg mersul acestor drumuri a fost umplut cu steaguri așa că tot la 10 pași s'a ridicat de o parte și de alta a drumului stâlpi înalți de câte 10—12 metri și pe ei s'au pus steaguri mari de câte 5—6 metri lungime și 2—3 lățime. În vârful stâlpilor erau chipuri mari de vulturi cioplite din lemn, iar pe steaguri era zugrăvită coroana țării. Era o adevărată plăcere și mândrie să vezi orașul străjuit de sutele de steaguri și vulturi, iar noi cari treceam prin această pădure de steaguri ne simțeam par'că mai mari cu câțiva coți din ce eram.

Lumini în ferestre, ca la Paști.

Pe toate casele din Alba-Iulia falfăiau steaguri mai mici sau mai mari și toate ferestrele caselor erau împodobite cu fel de fel de chipuri și colori naționale. Dar pe lângă aceste, Românii din Alba-Iulia au mai pus și lumini în ferestre, ca la Paști. Sâmbătă seara în toate ferestrele Românilor se vedeau lumini pe cari le-au aprins în Dumineca cea mare a Incoronării.

Sosesc păstorii sufletești.

Vineri seara la ora 5 un tren întreg aduce pe toți capii bisericii noastre ortodoxe: 5 Mitropoliți, 20 episcopi și însoțitorii lor. Patriarhul bisericii Răsăritului dela Constantinopol încă și-a avut trimisul lui la praznicul încoronării. De asemenea toate bisericile străinilor din România și-au avut trimisul și trimișii lor la Alba-Iulia. Din partea fraților noștri greco-catolici a fost Mitropolitul Blajului și 2 episcopi, din partea romano-catolicilor Mitropolitul Majláth și 2 episcopi; deasemenea și-a avut trimisul ei biserica Sașilor, a reformaților și a jidovilor. Biserica Turcilor din Dobrogea încă și-a trimis episcopul ei îmbrăcat în chip deosebit cu caftan și învelitoare albă.

Sosesc Coroanele.

Sâmbătă la orele 11 sosește trenul care aduce Coroanele dela București și pe deputații din casa țării. La gară îi întâmpină muzica militară și trimișii orașului Alba-Iulia. Coroanele au rămas în tren până la orele 2 după amiază când au fost duse sus în biserica încoronării cu mare paradă.

Coroanele au fost aduse dela gară așa: în fruntea mersului s'a pus muzica militară, după ea venia călare, în ținută de mare sărbătoare, escorta regală, adică ostașii cari însoțesc pe Regele. După ei îndată venia trăsura de sărbătoare în care Brătianu ținea pe o periniță coroana Regelui, iar ministrul de război, generalul Mărdărescu, coroana Reginei. De cele 2 laturi ale trăsorei, îndărătul și înaintea ei veniau ostași călări și cu sulite. Pe urma lor venia apoi o companie de armată. Mersul acesta cu Coroanele a trecut prin strada cea mare a orașului așa că poporului i s'a dat prilej să le vadă de aproape. La biserica Coroanele le-a luat în primire Mitropolitul Primat și le-a așezat pe masa altarului unde au stat sub pază militară până în cealaltă zi.

Priveghere la biserica Incoronării.

Mai marii bisericii noastre ortodoxe au făcut Sâmbătă după amiază Priveghere la biserică, adică slujba ce se recere înaintea praznicilor celor mari. Sus în Cetate toate pregătirile erau gata Sâmbătă. Poarta cetății era păzită ca să nu se poată strecura sus în locul praznicului atare om rău, cu planuri rele.

Incepe a curge poporul.

Sâmbătă după amiază au început să sosiască trenurile ce aduceau poporul. Fiecare ceas își avea trenurile lui în cari sosiau Românii cu steaguri, cu haine de praznic și cântece de bucurie.

Toată Sâmbăta a curs mereu poporul în valuri tot mai mari pe străzile Bălgradului. Se vedeau Români din toate părțile: din Bihor, din Bănat, din Câmpie, din țara Moșilor, din părțile nordice, fiecare ținut cu portul său. Sâmbătă noaptea de ase-

menea au sosit peste 15 trenuri așa că Bălgradul a fost în noaptea spre Duminică o uriașă tabără care cuprindea 30 de mii de ostași și altele 20—30 de mii de oameni veniți la praznic. Poate jumătate din acești 60 de mii de Români n'au dormit în aceea noapte, sfântă pentru noi. Unii n'au avut unde să-și mai plece capul, iar alții mulți n'au putut adormi de bucuria praznicului ce se apropia.

Duminică, în ziua praznicului.

O privesc neuitată.

Cei cari am fost Duminică dimineața în piața din Alba Iulia în veci nu vom putea uita privesc și însuflețirea ce am văzut o atunci. De pe toate străzile curgeau în cete spre piața cea mare satele din apropiere precum și cei cari se adăpostiseră pe la marginea orașului. Fiecare sat era cu steagul său și cu tabla ce-i spunea numele. Muți își aduseră și muzica din satul lor și astfel au intrat în Alba Iulia în marș de muzică și cântece de însuflețire. Și de data asta preoții și învățătorii erau în fruntea turmei, ca o arătare că biserica și școala noastră ne-au trecut prin curgerea veacurilor până am ajuns la acest praznic și tot numai ele ne vor putea duce mai departe înainte... Pe la orele 8, piața cea mare din Bălgrad era o mare de capete și steaguri, și în cel puțin 10 locuri poporul s'a apucat să cânte și să joace hora.

La gară, în calea Regelui.

La orele 8 și jumătate poporul pleacă la gară în calea Regelui. La orele 9 și jumătate sosește trenul regal. Regele și Regina sunt însoțiți de fiii și fiicele lor precum și de regina Greciei și a Serbiei. Primarul orașului îi întâmpină cu pâine și sare, iar muzicile militare cântă imnul regal. După aceasta suita regală pleacă spre biserica încoronării pe drumul cel nou ce duce fără încunjur drept în cetate. De ambele părți ale drumului falfăie steagurile și răsună uralele mulțimii.

Sus în cetate poporul așteaptă...

În vremea aceasta, sus în cetate toate sunt gata pentru primire. În biserica încoronării Liturghia e pe sfârșite și mitropoliții și episcopii așteaptă sosirea Regelui și înalților oaspeți. Tot așa și înaintea bisericii totul e pregătit. În fața clopotniței este ales locul unde se vor așeza coroanele pe capul Regelui și a Reginei. De-a dreapta și de-a stânga acestui loc sunt așezate ridicături în formă de trepte îmbrăcate în mătasă, pentru deputații țării și pentru oaspeții străini. Mai de laturi pe cele două coaste ale cetății sunt apoi locuri pentru alți privitori. Regele e așteptat să vină și să treacă prin o marea poartă care se ridică față în față cu biserica. Pe câmpia largă dinaintea acestei porți își așteaptă și poporul pe doriții săi.

„Sosește Împăratul“.

Pela orele 10 un freamăt străbate și clatină pădurea poporului. «Sosește Împăratul» sunt vorbele cari aleargă în toate părțile. Călăreți măreți se ivesc în zare. Ei poartă coifuri de aramă acoperite cu stofuri albe. Sunt două plutoane din regimentul de escortă regală. După ei urmează, tot călări cei 70 de generali ai țării și în dată după ei trăsura de sărbătoare care aduce pe Regele și Regina. Trăsura regală e trasă de 4 cai, armăsari negri ca mura. După trăsura regală vin oaspeții străini și convoiul îl încheie 2 plutoane de roșiori. La sosirea Regelui și Reginei muzica militară cântă imnul regal, iar zecile de mii de Români strigă fără încetare: Trăiască Regele, «Trăiască Împăratul și Împărăteasa». Din trăsura Regele și Regina răspund cu mâinile amândouă la uralele ce nu mai încetează.

În Biserică.

La orele 10 Regele și Regina intră în biserica încoronării. La intrarea în biserică, Mitropolitul Primat încunjurat de toți Mitropoliții și episcopii bisericii noastre îmbrăcați în odăjdii aurite întâmpină pe

Regele și Regina cu Evanghelia și crucea și cu aceste cuvinte de bună sosire: «*Iată Doamne Dumnezeu nostru, alesul poporului Tău intră în biserică Ta cea sfântă și neclătită Bine este cuvântat celce vine întru numele Domnului*» (Ps. 10, v. 19).

Un cor mareț venit dela București cântă frumos și puternic. Intrând în biserică, Mitropolitul Primat conduce pe Regele la tronul din dreapta, iar Mitropolitul Moldovei conduce pe Regina la tronul din stânga. Pe masa ce stă la mijloc între ei, sunt așezate cele 2 coroane și hainele (mantiile) regale. După ce Mitropolitul Primat chiamă binecuvântarea lui Dumnezeu asupra Regelui și Reginei se începe slujba sfințirii Coroanei și mantiei regale a Reginei (Coroana și mantia Regelui fiind cele purtate de Regele Carol, nu mai trebuiesc sfințite a doua oară). Slujba sfințirii a fost făcută de Mitropolitul Ardealului, Nicolae Bălan. Corul a cântat frumos și înălțător Imnul Regal și «Imnul încoronării» făcut anumit pentru acest praznic de maestrul Vidu din Bănat. După slujba sfințirii, Coroanele au fost predate Regelui și Reginei, iar ei le dau mai departe în mâinile președinților din Casa țării. Coroana Regelui o ia Ferchide, președintele Senatului (casa de sus), iar Coroana Reginei Orleanu, președintele casei deputaților (casa de jos).

Conduși apoi Regele și Regina pe amvonul din mijlocul bisericii I. P. Sf. Sa Mitropolitul-Primat Miron cetește în genunchi rugăciunea de încoronare, la sfârșitul căreia rostește cu glas înalt: «*Vrednic este!*» iar corul răspunde de 3 ori: «*Vrednic este!*».

După ectenia de mulțămire Mitropolitul Primat rostește stihul dela cununie: «*Doamne Dumnezeu nostru cu glorie și cu cinste încoronează-i pe dânși!*»... și după polichroanele pentru îndelunga sănătate și stăpânire a Regelui și Reginei corul cântă *Imnul de slavă* al încoronării pe care îl publicăm în altă parte a gazetei.

Incoronarea.

După sfârșitul slujbei, ușile bisericii se deschid larg și cei dinăuntru încep a ieși afară. Această ieșire a fost de o privesc măreață și neuitată. Regele și Regina păseau în fruntea convoiului. Regele purta uniforma de vânător de munte, iar Regina o haină strălucitoare de parcă era scaldată în soare. După ei veniau președinții statului țării, cu Coroanele în mâni, iar alți 2 generali aduceau mantiile regale. Urmau apoi cei 5 Mitropoliți și 20 de episcopi în odăjdii aurite, și după ei veniau cele 2 Regine: a Serbiei și Greciei. În urma lor veniau trimișii (alor 2) de țări streine îmbrăcați în fel de fel de uniforme mărețe și interesante. Convoiul îl încheiau miniștrii și deputații țării precum și cei 120 de generali ce-i are armata noastră. În toată vremea cât a ținut mersul convoiului până a ajuns în fața baldachinului ridicat pentru încoronare, au răsunat urale la adresa Regelui și Reginei. Ajunși în fața baldachinului convoiul se desface așa că deputații se așează la locul rânduit lor: în tribunele din stânga, iar trimișii țărilor și a bisericilor streine sue tribuna din dreapta. Regele, Regina, Familia lor, mitropoliții, episcopii, miniștrii și generalii rămân la mijloc. Intraceasta Regele și Regina sue treptele baldachinului, muzicile cântă imnul regal și uralele poporului umplu văzduhul. În fața Regelui și Reginei se așează apoi președinții din casa țării ținând în mână Coroanele, iar doi generali aduc mantiile (hainele) regale și le pun pe umerii Regelui și Reginei.

Îndată după aceasta urmează clipa cea mai măreață a praznicului: Regele ia coroana din mâinile președintelui Senatorilor și și-o pune singur pe cap. În această clipă muzicile militare intonează Imnul Regal, răsună clopotele, bubue tunurile, se închină cele 140 de steaguri ale țării și din toate părțile se ridică ca o furtună uralele poporului: «*Trăiască Regele!*». Dar deodată, ca la un semn dat furtuna uralelor încetează: Regina îngenunchiază înaintea Regelui, Regele ia Coroana Reginei din mâna Președintelui casei deputaților și o pune pe ca-

pul Reginei. Ia apoi de mână pe Regina, îi ajută să se ridice și o sărută. În clipa aceasta muzicile încep să răsună din nou, tunurile bubue, clopotele sună iar uralele poporului încep mai tare: «*Trăiască Regele!*», «*Trăiască Regina!*», «*Trăiască împăratul nostru!*» și «*împărăteasa noastră cea bună!*». Poporul striga acum cu atâta tărie încât se părea că îndărăptul celor 30 de mii de Români cari erau de față, striga întreg Ardealul, strigau toți Români din toate văile, câmpiile și munții Ardealului. A fost această clipă atât de măreață încât cei cari au văzut-o mai de aproape spun că ochii Regelui și a Reginei erau plini de lacrimi.

În mijlocul însuflețirii și uralelor, președintele Senatului, Ferchide, cetește apoi salutul țării adresat Regelui, iar președintele Camerei, Orleanu, cetește pe cel adresat Reginei. La aceste urări, Regele cetește următorul prea frumos și înțelept răspuns

Răspunsul Regelui:

Adânc mișcat primesc în chip sărbătoresc această Coroană moștenită dela neuitatul și înțeleptul Meu Unchiu ca un simbol al vitejiei Românești, și al unirei între Domn și Țară.

Plină de strălucire s'a așezat acum 41 de ani pe capul primului Rege al României, după războiul de independență și proclamarea Regatului.

Atotputernicul ne a învrednicit să o vedem și mai strălucită astăzi, când, în urma grelelor lupte purtate de întreaga suflare Românească, ea simbolizează (închipuește) îndeplinirea acelu mare și sfânt dor de veacuri: unirea tuturor țărilor locuite de Români.

Dea Domnul ca această Coroană împreună cu a scumpei Mele Soții și vrednică tovarășă de muncă și suferință pentru binele obștesc să încununeze din neam în neam pe iubiții noștri urmași într'o Românie pururea glorioasă și fericită

Sus inimile! Și să glăsuim după chipul strămoșilor:

«Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa și unii pe alții să ne îmbrățișăm, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi — să iertăm toate pentru sfânta Unire».

Așa să fie!

Cuvântarea Regelui a fost acoperită cu urale nesfârșite.

Cu aceste a luat sfârșit Incoronarea și Regele, Regina și suita lor măreață au plecat însoțiți de aclamările publicului spre palatul ce s'a ridicat anumit pentru găzduirea lor.

Ospățul poporului.

Îndată după încoronare s'a făcut masă pentru cei 30 de mii de Români cari au venit să vadă cu ochii acest măreț praznic. Câteva sute de vite și boi au fost fripi acolo în mijlocul câmpului. Doi boi mari și bine hănți au fost fripi așa întregi cu niște frigări uriașe de fer. Fiecare om și-a luat mâncare cât ia trebuit și-a căpătat și un ulcior de vin. Ca amintire de încoronare au rămas oamenilor și vasele din cari au mâncat: tăierul și cana de pământ pe cari sunt săpate chipurile Regelui și a Coroanei.

Defilarea de după amiază.

După amiază la 2 ore s'a început defilarea armatei. A fost cea mai mare defilare din câte s'au făcut până acum aici în Ardealul românesc. Peste 20 de mii de ostași de toate felurile au defilat. Pe la 2 ore când am mers la fața defilării, armatele erau înșiruite la diferite depărțări pe câmpia din fața Tribunalului pe unde aveau să defileze. Așa se vedeau armatele de gândiați că-s păduri întregi mai apropiate sau mai depărtate, mai mici sau mai mari. Pe la orele 2 și jumătate sosește Regele și Regina în ținută călare. Regina are un foarte frumos cal alb. Incunjuțați de generalii țării și oaspeții streini și însoțiți de uralele poporului ei pleacă afară în câmpie să ia în revistă (în semă) armatele. La întoarcere s'a întâmplat o privesc pe care poporul nu o va uita niciodată. Și anume a fost așa că:

Regina a rupt cordonul și a intrat în popor,

adecă a rupt drumul cel păzeau jandarmii prin mijlocul poporului ca să poată defila armata. Regina a trecut cu calul peste acest cordon și a intrat în mijlocul poporului, însoțită de Rege și suita generalilor și oaspeților străini. La început poporul s'a ferit în laturi cu frică crezând că din sminteala calului s'a întâmpnat așa ceva, dar văzând la urmă că Regina a făcut aceasta din voia ei, ca să le arete dragostea ce o are față de ei, atâta a trebuit: cât ai bate în palme poporul a stricat cordoanele și a sărit cu mic cu mare în calea Reginei, care îi saluta mureau cu mâna și cu zimbetul ei cel plin de lumină și bunăvoință. A fost această prilej de a dovedi cea mai frumoasă după cea a încoronării și e păcat că n'a prins-o la ochi un fotografist.

Marșul lui Iancu.

Pe la orele 2 și jumătate a început defilarea armatei. Regele, Regina, generalii și trupele țării s'au așezat în locul ales și întocmit pentru ei și apoi a început a curge defilarea. A sosit mai întâi muzica militară alcătuită din 300 de oameni cu diferite instrumente de zis. Marșurile le-a deschis cu marșul lui Iancu și în sunetele acestui marș a defilat armata în fața celui dintâi Rege încoronat al României-Mari. Aceasta ca o răsplată pentru jertfele marelui erou. Defilarea a fost deschisă de o ceată mică și foarte drăgălașe, alcătuită din vreo 20 de copilași și 20 fetișoare îmbrăcați în port curat românesc: cu opincuțe, cușme și țări. După ei au venit cercetașii dela liceele țării și apoi armata. În fruntea armatelor au defilat cele 140 de steaguri ale armatelor române; steaguri scumpe care au luat parte în toate războaiele țării.

20 aeroplane și 15 tancuri.

Timp de 3 ore a defilat mereu armata de toate soiurile: infanterie, vânători, tunari, călăreți... În tot decursul defilării s'au rotit prin aer 20 de aeroplane, iar la sfârșit 15 tancuri au băgat groază în popor că se cutremura pământul de gândea că a sosit prăpădul lumii. Defilarea dela Alba-Iulia cu ostașii ei bine îmbrăcați și înarmați, cu aeroplanele ce zburau ca paserile prin aer și cu tancurile ce cutremurau pământul a fost o arătare și dovadă că putem avea toată încrederea în puterile noastre.

Plecarea din Alba-Iulia.

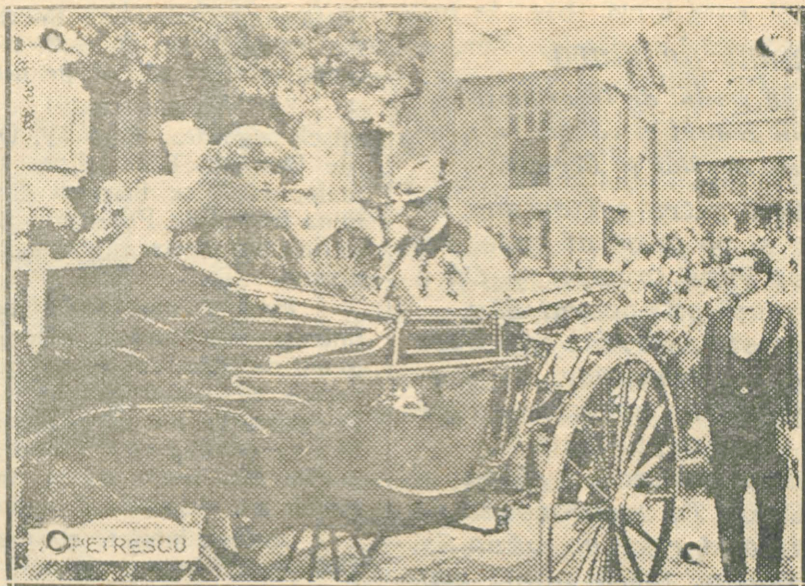
Indată după defilare, Regele, Regina, Familia Regală și trupele statelor au plecat în spre gară pentruca să grăbească spre București unde Luni s'au continuat serbările încoronării.

Astfel a decurs marele praznic al încoronării la Alba-Iulia. Cei cari l-am văzut ne-am întors acasă întăriți în credința ne-strămutată că «viitor de aur țara noastră are».

Cu ce fel de Coroane s'a încoronat Regele și Regina.

Regele Ferdinand I s'a încoronat cu Coroana de oțel cu care a fost încoronat și înaintașul Său: Carol I. Această Coroană a fost făcută după războiul din 1877 pe care l-a purtat România cu Turcii pe la Pievna. România a eșit cu biruință din războiul de atunci și așa din țevile de oțel ale tunurilor luate ca pradă dela Turci s'a turnat o Coroană de oțel cu care a fost încoronat acum la Alba-Iulia și Regele României Mari.

Regina Maria s'a încoronat cu o Coroană nouă, turnată din aur curat și împodobită cu petri scumpe. Ea cântărește aproape 2 kilograme. Aurul de lipsă la facerea ei l-a dăruit un Român bogat din părțile Sătmăului (A. Pocol) care are băi de aur. Coroana a fost făcută de unul din cei mai iscusiți meștrii din Paris. Fiind nouă, această Coroană a fost sfințită în biserica încoronării.

Sosirea Regelui și Reginei la biserica încoronării.

Cuvântul Regelui către țară și popor.

Cu prilegiul încoronării dela Alba-Iulia, Majestatea Sa Regele Ferdinand I-ul a citit următoarea Proclamație (vestire) plină de înțelepciune:

«Prin îndurarea lui Dumnezeu și voia Națională am moștenit Coroana României, după glorioasa domnie a Regelui Intemeietor. (Carol I).

Suindu-mă pe Tron, am rugat Cerul să dea rod muncii, ce, fără preget, eram hotărât să închin iubitei mele Țări, ca bun Român și Rege.

Cereasca purtare de grijă a binecuvântat și prin bărbăția poporului și vitejia ostașilor ne-a dat să lărgim hotarele Regatului și să înfăptuim dorul de veacuri al Neamului nostru.

Am venit astăzi cu Regina — care ne-a fost tovarășă în credința neclintită la răstărușe și la bucurie — ca printr'această sărbătoare să sfințim în fața Domnului și a scumpului nostru Popor legătura ce ne unește deapănarea cu dansul.

Punând pe Capul Meu, într'această străveche cetate a Daciei Romane, Coroana de oțel dela Pievna, pe care noui și glorioase lupte au făcut-o pe veci Coroana României Mari, Mă închin cu evlavie memoriei celor cari, în toate vremurile și de pretutindeni, prin credința lor, prin munca și prin jertfa lor, au asigurat unitatea națională și salut cu dragoste pe acei care au proclamat-o într'un glas și o simțire dela Tisa până la Nistru și până la Mare.

Intr'aceste clipe gândul meu se îndreaptă cu recunoștință către viteza și iubita noastră armată.

Pentru răsplata trudelor trecutului, rog Cerul ca poporul nostru să culegă în pace roadele lor binecuvântate și să propășească în liniște, frăție și muncă harnică.

Cu inima plină de dragoste și credință mărturisesc dorințele sufletului meu:

Vreau ca țărâtimea, stăpână pe veci pe ogoarele ce le-a dobândit, să le dea toată puterea de rodire în folosul ei și al binelui obștesc.

Vreau ca muncitorimea, credincioasă patriei, să-și afle soarta tot mai bună într-o viață de armonie și de dreptate socială.

Vreau ca, în hotarele României-Mari, toți fiii buni ai țării, fără deosebire de religie și de naționalitate, să se folosească de drepturi egale cu ale tuturor Românilor, ca să ajute cu toate puterile statul în care Cel-de-Sus a rânduit să trăiască împreună cu noi.

Vreau ca Românii din toate straturile sociale, însuflețiți de năzuința unei depline înfrățiri naționale, să se folosească toți de ocrotirea statului.

Vreau ca, în timpul domniei Mele, printr'o întinsă și înaltă dezvoltare culturală, patria noastră să-și îndeplinească menirea de civilizație ce-i revine în renașterea Orientului european după atâtea veacuri de cumplite sbuciumări.

Sunt sigur că în îndeplinirea marelui noastre datorii, voi avea sprijinul tuturor bunilor fii ai țării, nedespărțiți în gând și în faptă în jurul tronului.

Acestei sfinte chemări, în neclintită unire cu poporul nostru, voi închina toate puterile mele de om și de Rege și asupra ei chem, în această zi solemnă de înălțare sufletească, binecuvântarea celui A-Tot-Puternic.

FERDINAND I.

„Clopotele sună“...

— Articol scris de Regina Maria cu prilegiul încoronării și publicat în gazeta lui N. Iorga, „Neamul Românesc“.

«Auzi cum sună clopotele, și sună, sună, sună!

Multe clopote am auzit eu sunând în felurile clipe ale vieții mele; clopote vesele și jalnice, clopote de sărbătoare și clopote prevestitoare, dar clopotele ce astăzi sună au un sunet deosebit.

Cu multe glasuri laolaltă, ele vestesc că o țintă a fost atinsă, că un scop a fost îndeplinit, că un vis s'a îndeplinit; ele se înalță ca o rugăciune fierbinte, doar ca, în această singură zi, toate inimile să bată la fel, căci îngădui-a Domnul ca această zi să vină.

Din neam în neam, crescuți în credința că Domnitorii au o sfântă chemare de îndeplinit, ziua încoronării noastre, în ochii întregului nostru popor, nu poate fi pentru noi decât o zi de rugăciune și mulțumire către Cer, o zi în care cu umilință ingenunchem, amintindu-ne de fegăduiala noastră, nu numai de a domni, dar și de a sluji.

Am slujit după luminile noastre, am slujit cu inimile pline de dragoste; nădejdea ne-a susținut și, credința în poporul nostru a fost temelul pe care ne-am sprijinit.

Lung a fost drumul ce-a dus spre această zi, lung, anevoios și plin de jertfă, și lung și anevoios ni mai stă încă drumul înaintea noastră, învelit în taina zilelor ce au să mai vină.

Dar clopotele sună...: ele cheamă tot omul la bucurie, la bucurie și nu la teamă, nu la ură și nici la îndoială.

Așa de puternice și de străuitoare sunt glasurile lor, pare că ar fi chiar bătăile inimii mele, care pătrund prin toată țara și umplu toate colțurile ei...»

Regina Maria.

Imnul de slavă

Intocmit după imnul de încoronare împăraților din Bizanț și cântat la încoronarea Regelui și Reginei.

1. „Slavă intru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace; intru oameni bună 'nvoire. — Că a miluit Domnul pe poporul Său.

2. „Aceasta este ziua cea mare de bucurie a Românilor, în care coroana regală se așează — după vrednicie — pe capul Tău.

3. „Slavă Domnului, stăpânul tuturor, Celce Te încoronează pe Tine, Ferdinand, rege, cu mâna Sa. Să te păzească intru mulți ani, spre gloria și înălțarea Românilor.

4. „Slavă Maicii Domnului, care ne-a dăruit o aleasă Regină, Slavă Maicii Domnului care a umplut casa Lor de fii și de domnițe. Să audă Domnul pe poporul Său.

5. „Mulți ani Ție, Ferdinand, Rege al Românilor! Mulți ani Ție, Regină a României! Mulți ani Vouă, mlădițe regale! Glorie Țării!

Din scrierile Reginei noastre Maria.

— „Țara aceasta mi-e dragă... —

«Țară mică! Mulți înțeleg prea puțin ce înseamnă aceasta.

Inseamnă muncă și griji și nădejde, și multă trudă pentru slabă ispravă. Dar larg e câmpul, și dacă inima are voie bună, mare e izbânda.

Când eram tânără, gândeam că totul e o muncă, muncă pieptiș în sus; dar anii cari trecută au adus altă cunoștință, o cunoștință binecuvântată, și acum știu.

Țara aceasta e mică, e nouă, dar e o țară care mi-e dragă și trebuie ca și altora să le fie dragă.

Puțin câte puțin am învățat să înțeleg acest popor și încetul pe încetul, el a învățat să mă înțeleagă pe mine.

Acum ne încredem între noi, și astfel, cu ajutorul lui Dumnezeu, împreună vom merge spre un mai mare viitor»...

Rugăciunea lui Vodă

— În preajma luptei dela Mărășești. —

Doamne, Mărire necuprinsă de mintea muritorului; Dumnezeule, care ai așezat ca pe o minune orânduirea lumii și cu Bunătatea fără de țarmuri priveghezi din genuna vremurilor, mișcările cele pline de înțelepciunea Ta, spre Tine se înalță nădejdea sufletului meu, iar inima coborâtă în țărână Te chiamă intru năcazul ce-mi sugrumă țara și poporul...

Nenumărate limbi s'au sculat asupra mea și mă oștesc cu vrăjmașie păgână. S'au înfrățit cu Iadul și cu tot focul Gheenei îl varsă asupra cuprinsului țării mele. O! și cât de otrăvit e focul Intunericului, al dușmanului fără suflet...

„Doamne, plini de luminoasă nădejde a veșnicei uniri frățești am îndurat veacuri de chinuri. Mângâiați de razele idealului plâsmuit de cei mai buni dintre strămoși, am obosit flămânzi și goi. Pentru libertate și pentru biruința dreptății s'au coborât aiăși viteji Români în adâncurile mormântului... Și astăzi pentru legea și limba strămoșească ne-am strâns din tot pământul românesc. Pentru biruința cea de pe urmă, sfântă Moldovă a sfântului Ștefan și-a deschis țargurile orizontului, Moldovă, care strânge la sinu-i de mamă îndurerată,

nesfârșite și jeluitoare țintirime, a strigat din trâmbiți de chemare pe toți fiii neamului la lupta cea de pe urmă.

Se apropie ceasul.. Cumpăna își mișcă talgerile... Aruncăți, Doamne, privirile Dreptății Tale asupra talgerului țării mele, ca să se însemneze peste noi Lumina feței Tale. Pune dreapta Ta pe armă și ridicând pavăză, Te scoală intru ajutorul nostru...

Feciorii mei sunt slăbiți de molimi, întărește-le brațul! Ochii lor sunt împăienjeniți de durerea desnădejdi, Tu limpezește-i cu lumina Credinței, ca să vadă Dreptatea Ta. Incinge-le inimile cu nădejdea biruinții și străjuiește Doamne cu Țăria Ta, porțile Moldovei, săpate de oștirile fără număr ale dușmanului îngâmfat...

„Inimă înfrântă și smerită îți jertfim Doamne. E inima neamului românesc, ce însetoșează după roua Dreptății de veacuri. Răsplătește acestui neam suferințele de mucenic și-i incunună cu biruința credința ce nu i s'a clătith...

Doamne! Trîmbițele sună a primejdie, a moarte de istov! Se adună feciorii țării mele, se înmulțesc din clipită în clipită, par'că sunt plaișii lui Ștefan. O, simțesc, vin și vovezoi, le simțesc suflarea, le simțesc îndemnul, le simțesc Duhul. Ce o să însemneze minunea aceasta? Vor străjui ei oare drumul de veșnică biruință ori al nimicirii și prapădului?

E încercarea cea de pe urmă! Auzi-mi glasul rugăciunii mele Doamne! Fii-ne scut de mântuire! Povățuește-ne spre Biruință... Doamne Dumnezeule... lupta s'a început... fi cu noi!...! Z. Sandu.

*Din volumul: «Rugăciunile vremii» ce va apărea.

Un îndemn al Maiestății Sale, Regele Ferdinand I.

Cu prilejul praznicului încoronării, Maiestatea Sa Regele Ferdinand I, în proclamația ce a dat-o poporului, spune printre altele, că Maiestatea Sa dorește ca tot plugarul stăpân pe pământul dat, să lucreze brazda cu spór și cu drag, pentruca roadele câmpului să fie cât mai mult îmbelșugate, pentru folosința fiecărui și a tuturor îndeobște.

Nici că se poate un mai bun și inimos îndemn decât acesta.

Țara Românească este țara pâinii, cum s'ar zice și mai bine, țara rodului.

Când roadele pământului sunt îmbelșugate, tot omul stă cu inima plină, cu masa încărcată, cu punga grasă; dimpotrivă, când rodul pământului este sec, atunci sărăcia cu toate durerile ei bate la ușă.

Maiestatea Sa, ține să spună, că, pământul trebuie așa de bine lucrat, încât rodul lui, să fie spre săturare nu numai pentru acel care-l lucrează, ci și pentru aiții. Căci ceea ce prisosește, se vinde; din vânzare câștigă bani și cu banii se cumpără toate câte îți poștește inima.

Dar, să luăm aminte, că în lumea asta largă, nu toți oamenii se ocupă cu lucrarea pământului.

Tot omul știe, că sunt preoți, învățători, militari, funcționari, negustori, breslași. Mulțimea asta de oameni, din țara românească, ce-ar mânca, dacă lucrătorul de pământ s'ar gândi să lucreze numai atâta, cât se poata avea gura lui?

S'ar întâmpla, că pe lângă nevoia, că n'ar putea să câștige nici un ban, căci n'ar avea ce vinde, și aceea că ar rămânea o mare parte din lume flămândă și n'ar mai putea trăi. Noi știm însă, că fiecare avem trebuință de lucrul vecinului. Nimeni nu poate trăi singur pe pământ fără folosința dela lucrul altuia. Și apoi omul nu trăește numai mâncând pâine.

Și trebuie să mai știm, că s'a dus vestea despre bogăția pământului nostru pe-te nouă mari și nouă țări. Țara noastră a trimis rodul pământului și dincolo de hotarele sale. În schimb nouă ne au venit în țară lucruri mari și folositoare, de care avem

mare lipsă, dar care nu le putem iscodi aici la noi.

Ce ne-am face oare dacă n'am mai trimite nici un bob de grâu în alte părți ale lumii? Am rămânea nevoiași și întunecați la minte. Am rămânea fără nimic altceva bun trupului și sufletului, decât cu coaja de pâine pentru gură. Nici școli n'am avea cum trebuie și câte trebuie; nici drumuri de fer n'am avea după nevoia noastră. Și câte altele, de toate. Am rămânea ca nevoieșii îmbrăcați numai într'o cămașă. Căci așa a făcut Dumnezeu lumea, să muncească din zori până în noapte, să se ajute unii pe alții după puterea și după îndeletnicirea fiecăruia.

Drept aceea, ascultați cuvântul Maiestății Sale, regele tuturor Românilor. Faceți ca ogoarele voastre, prin munca voastră să strălucească de belșugul aurului revărsat din holda mănoasă.

Intr'un ceas bun.

Volbură Poiand.

Din cele ce nu ni-au plăcut la Alba-Iulia.

— Măsurile de pază au ținut poporul prea departe de Regele și Regina lui. —

Măsurile de pază luate la Alba-Iulia au stricat foarte mult din reușita și măreția praznicului. Înțelegem că măsurile trebuiau luate, dar hotărât că nu așa cum s'a făcut. A fost o mare greșală, o neiertată greșală că poporul a fost așezat prea departe de locul încoronării și i-au stat prea multe porți închise de Siguranță. Așa s'au întâmplat că cei mai mulți n'au putut vedea încoronarea, cu toate că veniseră cu mari ostenele din mari depărtări să-o vadă. A fost aceasta o greșală pe care au observat-o pe urmă și orânduatorii, pentrucă în clipa din urmă au fost aduse delegațiunii de țărani în apropierea locului de încoronare. După a mea pricepere eu zic că măsurile prea aspre luate de Siguranță n'au plăcut nici Regelui și Reginei, cari doriau să se vază în mijlocul poporului. Acest lucru să vedă și din aceea că după amiază la defilare, Regina a rupt cordonul de pază ce o despărția de poporul ei iubit, voină par'că să zică: lasați-mă în mijlocul poporului și nu puneți între noi măsuri ca de ziduri să nu ne putem vedea și vorbi.

Fapta Reginei noastre iubite este ca și o mustrare pentru măsurile de pază prea aspre dela Alba-Iulia.

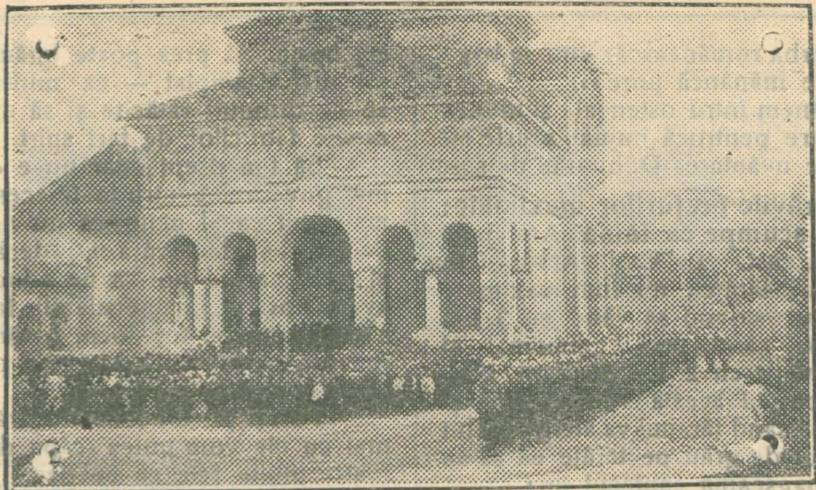
Jos poporul românesc una era, dar sus, păstorii lui sufletești ba.

Am văzut și minunea aceasta la Alba-Iulia: căpeteniile bisericii române dela Blaj n'au intrat, n'au voit să intre în biserica încoronării, unde intraseră până și trimișii jidanilor și a turcilor, ci au stat afară ca privitori, amestecați la un loc cu căpeteniile bisericii romano-catolice (papistași).

A fost aceasta o privilegiu sfășietoare de inimi și mulți țărani de jos cari se țineau de biserica Blajului se întrebau, poate întâia dată: «d'apoi oare nu suntem tot una?» Și aveau dreptate să se întrebe așa, pentruca una era poporul de jos precum una a fost totdeauna și el și legea lui. Căpeteniile bisericii române din Blaj înzadar se trag cu toate privilegiile către romano-catolici, ca la Alba-Iulia, pentrucă păstorii lor vor fi totdeauna mai aproape de noi decât de papistași de cari sufletul poporului nostru este și va fi totdeauna străin.

Această întâmplare dela Alba-Iulia ne-a durut nespuse de mult pe toți bunii Români pentrucă vedem că din rana cea mare, care ne-a despărțit pe noi Români în 2 biserici, va mai curge încă multă vreme sânge.

Dar mai curând ori mai târziu se va ridica el, poporul nostru cel cuminte, să o astupe.

Biserica încoronării. în așteptarea Regelui.

Din cele văzute și auzite la Alba-Iulia.

„Bătrânul Simeon“ dela Bălgrad.

— Un om a murit de bucuria praznicului. —

Cu privilegiul încoronării dorința Regelui și Reginei a fost ca în nemijlocita apropiere a locului de încoronare să fie și țărani. Amăsurat acestei dorințe, s'au ales delegați de țărani cari apoi au ajuns la o depărtare de numai câțiva pași dela locul încoronării.

După ce a trecut măreția și neuitata clipă a încoronării cu toate înălțările și frământările ei sufletești, acești țărani delegați au plecat și ei spre grosul poporului din fund. Dar unul din ei, un om mai bătrân dintr'un sat de lângă Zlatna, n'a mai ajuns până acolo. Cei din jurul lui spuneau că îndată după ce a plecat din locul unde văzuseră marea minune a încoronării împăratului românesc, bătrânul s'a oprit în loc, a pus mâinile cruciș peste oaltă și a zis: «Muțămescu, ție Doamne, că m'ai învrednicit să văz și eu ce nici nu m'ăș fi gândit să văz cândva»... Aceste grăind, bătrânul a început a se clătina și într'o clipă a căzut mort la pământ.

Cu adevărat acest Român a fost la Alba Iulia Bătrânul Simeon al neamului nostru. Amintirea lui și moartea lui trebuie să rămână ca o pildă grăitoare despre felul cum poporul nostru și-a deschis larg toate încăperile sufletului său pentru bucuria praznicului de Duminecă. Dar amintirea Bătrânului Simeon dela Alba-Iulia trebuie să rămână și ca o aspră muștrare pentru mulți din cărturarii și conducătorii noștri cari stau să crepe de ură și zavistie politică.

„Lacrimile strămoșilor“...

Duminecă dimineata în ziua încoronării, cerul arăta o vreme bună, dar pe la 9 ore a început și la Alba Iulia a cerne o ploaie mărunță. La orele 10 s'a oprit, dar a început iar pe la 10 și jumătate, adevărat tocmai când eșise Regele și Regina la locul de încoronare. Eram în vremea aceea jos în popor și știți ce zicea poporul despre ploaia care începuse să cearnă tocmai atunci? Zicea că «picură lacrimile strămoșilor», cari plâng și ei de bucuria praznicului. «Aceasta nu i ploaie, dragii mei, striga un bătrân, ci acum plâng strămoșii noștri de bucurie»...

În vreme ce domnetul nostru se îmbulzia sub ploiere, nici unul din țărani noștri nu s'a apărut de ploaie și n'a cărtit împotriva ei, ci și-au descoperit capetele ca să picure lacrimile părinților și moșilor.

Iată ce popor cu suflet și inimă de aur avem noi!

„Vannak még“?.. Oare mai sunt?..

Măreția praznicului dela Alba Iulia a fost foarte mult ajutată și de faptul că toate s'au desfășurat așa în mare precum se cuvine unei împărății. Intreagă Alba-Iulia și jurul ei era o tabără plină cu cătane câtă trunză și iarbă, cu aeroplan ce se întreceau în zbor cu păsările, cu sute de tunuri, cu mii de automobile și tancuri uriașe.

Totul mergea în chip mare la Alba-Iulia. De începeau a veni ostași, șireagul lor nu se mai găta. Par'că răsăriau mereu din pământ. De se ridica un aeroplan în aer, altele după el, de umpleau văzduhul cu larma lor. Străinii nu se puteau împăca cu cele ce vedeau și nu într'un loc pe lângă colțuri de străzi li auziai întrebându-se mirați: «vannak még»... oare mai sunt... oare de unde mai răsar atâta. Românii din Alba-Iulia spun că cel mai mare șovinist ungur din Alba-Iulia când a văzut din fereastra casei sale desfășurându-se atâta putere și măreție românească la Alba-Iulia, și a frecat mâinile în semn de desperare zicând: «vége nekünk», adevărat iacă acum suntem gata.

A fost bine că la Alba-Iulia praznicul încoronării s'a făcut așa cum s'a făcut, pentru că iată streinii din țara noastră s'au putut încredința acum că sunt zadarnice nădejțile lor de a se mai sparge casa noastră cea nouă. Streinii din casa noastră trebuie să se împăce cu vremurile schimbate și să înțeleagă că țara noastră cea nouă este și a lor și trebuie să o iubească și ei ca noi.

Streinii din țara noastră la Alba-Iulia.

La Alba-Iulia am văzut și minunea aceasta: în vreme ce conducătorii noștri politici din Ardeal s'au rupt în două pentru întrebarea năroadă să mergem ori să nu mergem la Alba-Iulia, streinii au venit la praznicul ce era mai mult al nostru decât al lor. Am văzut Șvabi din Bănat, cete de Săcui și foarte mulți Sași cari își aduseseră muzicile lor de acasă. Cei cari am fost la Alba Iulia nu vom uita niciodată o priveliște pe care am văzut-o Duminecă dimineata: un preot săsesc intra în Alba-Iulia îmbrăcat în haina lui bisericească și după el venia poporul cu muzică și haine de mare praznic.

Peste tot neamurile streine din țara noastră și-au făcut datoria față de praznicul încoronării.

Streinii veniți la Alba-Iulia vor rămânea deapaururi ca o muștrare pentru acei Români cari otrăviți cu otrava patimilor politice n'au voit să meargă la Alba-Iulia, ba încă au mai îndemnat și poporul să nu plece acolo unde îl chema inima și datoria.

O „sminteală“.

—Săracu Ștefan Vodă, unde-i, să-i vază!—

Am fost la Bălgrad, la Bălgradul suferințelor noastre de veacuri și-al Invierii noastre de-acuma. Am văzut încoronarea măreță a celui dintâi împărat al tuturor Românilor, săvârșită în biserica cetății lui Mihai Viteazul.

Erau de față cărmnitorii țării românești, trimișii tuturor țărilor Europei, căpeteniile bisericești ale națiilor de altă lege decât a noastră, și multă, multă, lume. Fețele tuturor erau îmbujorate ca de-o lumină venită de pe alte țărâni; din ochii tuturor zămbia bucuria cea mare.

Alături de mine era un țăran bătrân, român de lege unită. Neastâmpărul lui m'a făcut să-l văd: Nu-și găsea locul; își primbla privirea deasupra atâtor fețe bisericești îmbrăcate în odăjdii strălucitoare. Se înălța căutător pe vârful degetelor, se uita în dreapta și în stânga — doar va vedea și pe Vlădica lui, dacă nu în soborul celor ce au slujit la altar, cel puțin între cealaltă lume care ieșea din biserică să se bucure de minunea cea mare pe care strămoșii noștri abia au îndrăsnit s'o viseze...

Dar căutarea lui a fost zadarnică: Vlădica dela Blaj și suita lui aștepta afară, alături de căpeteniile bisericii papistașe.

Nu pot pricepe, de ce n'au luat parte la încoronare Vlădicii români, de lege unită, de ce s'au făcut și de astădată «priveală lumii» împărechindu-se și dând prilej bătrânului care-i căuta cu atâta sete să-și zică 'ndurerat: «Săracu Ștefan Vodă, unde-i, să-i vază!».

Dinu Pajură.

Ce spunea un bătrân despre cetatea Bălgradului.

O povestire cu înțeles adânc pentru noi Români

Umblând Duminecă după amiază prin cetatea Bălgradului, am văzut într'un loc o grămadă mare de oameni strânși în jurul unui țăran bătrân din Alba Iulia, care le spunea ceva.

M'am apropiat de ei și am ascultat ce se înțeleg. Bătrânul le spunea Românilor, veniți din depărtări la încoronare, despre cetate și trecutul ei. Unul din cei mulți l-a întreat pe bătrân de ce oare cetatea e așa de sus, iar orașul și Murășul atât de jos. La asta bătrânul a răspuns cu o poveste veche, pe care zicea că o auzise și el din moși, strămoși. «Ci că de mult, de mult — povestea bătrânul — în vremurile când nu erau toți oamenii creștini ca astăzi, ci erau mai mulți cei păgâni cari prigoniau pe creștini, a venit odată aici un călugăr să facă slujbă celor cari credeau în Hristos. Dar tocmai când erau la mijlocul slujbei, iată că năvălesc asupra lor păgânii să i omoare. Atunci călugărul s'a rugat lui Dumnezeu să miluiască și să scape pe poporul credincios. Și Dumnezeu a ascultat rugăciunea lui și a trimis pe îngerii săi din ceriu să-i scape de păgâni. Dar vremea era târzie, păgânii se apropiaseră și stăteau gata, gata să prăpădiască pe creștini. Atunci îngerii ce erau să facă? S'apucară și cufundară pe păgâni cu pământ cu tot în prăpastie și pe creștini li ridicară în slavă. Unde este acum această cetate erau creștinii, iar pe jos unde este orașul și Murășul, păgânii și de atunci cetatea stă așa de sus, iar orașul și Murășul atât de jos»...

Aceasta a fost povestirea moșului dela Alba-Iulia și să luăm aminte, că această povestire cuprinde întreg trecutul neamului nostru. Multe popoare păgâne, mai mari și mai tari ca noi, s'au sculat în curgerea veacurilor împotriva noastră, dar Dumnezeu totdeauna ne-a ridicat dintre ele și ne-a scăpat de ele.

Și acum Duminecă, la Alba-Iulia, Dumnezeu a făcut o minune cu noi: din starea noastră umilă și batjocorită ne-a ridicat la împărăție. Să nu uităm, Românilor, că pe noi ne-a ridicat credința cea tare și purtările cele bune ale părinților noștri și numai aceste vor putea face statornică și împărăția noastră de acum.

Calendarul săptămânii.

* Octombrie 31 zile. *

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	9 † Apost. Iacob	22 Cordula
Luni	10 Muc. Eulampiu	23 Ioan Capis
Marți	11 † Apost. Filip	24 Rafail Arch.
Merc.	12 Mcii Pr. și Tarach	25 Chrisant
Joi	13 Mcii Carp și Papila	26 Amand
Vineri	14 (†) Cuv. Paraschiva	27 Sabina
Sâmb.	15 Muc. Lucian	28 Sim. și Iuda

Târguri. In 22 Octombrie: Bărzava județul Arad), Boroșineu (jud. Arad), in 23: Dalboșeț, Nocrîh, Reghin, in 24: Bruiu, Hodod, Zorionț-mare, in 25: Almașul-mare (jud. Cluj), Șinca-veche, in 26: Buza, Gherla, Grădiște, Ighiu, Poiana-sărată, Săsciori, in 27: Oclandul-Homorodului, in 28: Chezdi-Oșorhei, Iacobeni (jud. Târnava-mare), Mănărade, Mehădia, Petriș (jud. Bistrița-Năsăud), Rodna-veche, Sângeorgiul de pădure, Săvăghisla (jud. Turda-Arieș).

Știrile săptămânei.

„Lumina Satelor“ trecută acum peste serbările Incoronării, față de cari și a făcut și ea datoria, va intra cu numărul ce vine în vechea ei ogașă, făcând mai departe regulat tâlcuirea Evangheliei și celelalte răvașe.

Câte țări și-au avut trimișii la Incoronare? 11 țări și-au avut trimișii la Alba Iulia și anume din Anglia, Franța, Italia, Spania, Iugoslavia, Cehoslovacia, Olanda, Belgia, Norvegia, Grecia, Japonia și Portugalia. Fiecare țară și-a avut câte 3—4 trimiși. Din partea Greciei a fost și Regina Elisaveta, iar din Iugoslavia Regina Mărioara (ficele Regelui și Reginei). Franța și-a trimis pe cei mai distinși oameni cei are: mareșalul Foch (cetește Fos) și generalul Berthelot. Publicul le-a făcut la amândoi urale însuflețite. Când au venit să vadă defilarea, un țaran care fusese cătană în vremea refugiului prin Moldova, văzând pe Berthelot striga cât putea «Trăiască tata nostru dela Iași», Berthelot s'a oprit înaintea lui și l-a salutat cu mâna. Se vedea pe fața lui ce bucurie avea și el, care fusese prin Moldova și știa toate năcazurile ce le-au îndurat bieții Români.

O masă lungă de 4 kilometri a fost așezată la București pentru ospătarea celor 10 mii de primari. Ca și la Alba Iulia, așa și la București serbările Incoronării s'au desfășurat foarte frumos după programul (mersu) pe care l'am arătat și noi în, numerile trecute. Indeosebi a plăcut foarte mult cortegiul istoric și defilarea celor 10 mii de primari, fiecare în portul ținutului său.

O groznică ciocnire de tren omoară 10 oameni și rănește 50. În săptămâna trecută a fost o groznică ciocnire de tren între București și Constanța. Vagoane întregi s'au sfărâmat în bu ăți. Până acum au scos de sub dărâmături 10 morți și 50 de răniți. Se dă cu socoata că vor fi și mai mulți.

„Nu te băga în țarăte că te mănâncă porcii“ zice o vorba veche și cumințe a poporului nostru. Unui domn străin dela Timișoara i s'a întâmplat în săptămâna trecută să simțească și el până în adâncul inimii adevărul din această vorbă românească. Era acest domn un om cinstit ce-și vedea de afacerile lui, dar diavoleasca patimă a lăcomiei l-a plecat și pe el la București după un «permis» (sloboz-nie) de scos porci peste graniță. A și căpătat drept pe câteva sute de porci, pe cari i a și pus la tren și haida hai cu ei la graniță. Dar la vamă un baiu mare: permisul nu trecuse prin toate vămile văzduhului, sau mai bine zis omul nu unseze toate rotile și pentru astă treabă a trebuit să-și lase porcii la vamă și să se întoarcă înapoi să vadă cei sminteala. Dar până să vină el, 70 de porci erau gata de săpun, sau mai bine zis au perit. În chipul acesta omul s'a aflat la urmă că s'a pricopsit cu 70 de mii Lei — din pungă afară. Mulțămît de această ispravă s'a întors acasă la afacerile și munca lui de mai înainte, jurându-se că în veci

nu va uita vorba românească: «nu te băga în țarăte că te mănâncă porcii».

Să rămănem într-o osteneala și munca mânilor noastre pentru că numai aceste au sporul și binecuvântarea Domnului de sus.

Din isprăvile prețurilor maxime: țarătele mai scumpe ca făina. Am ajuns și minunea aceasta. La Cluj, Arad și în alte orașe mari, țarătele nu sunt maximate și așa în târgul slobod să vând cu 3 Lei kilogramul pe când prețul maximal al grâului e staverit cu 2 Lei 50 bani kilogramul. În chipul acesta vom ajunge și minunea aceea când țaranul va alerga grăbit să-și dea sacul de grâu pe țarăte ca să se împlinească bagseamă cântecul lui:

«Năcăjitu-i omu atunci
Când își dă boii pe junci
Și vacile pe juninci»...

și vorbele lui: «scump la țarăță și eftin la făină».

Noi am spus în repetite rânduri că prețurile maxime, și recvirările de grâu cu acest preț, fac numai amărăciune, încurcături și minuni ca cea de sus.

Să se lase și negoțul de grâu slobod în țară căci altcum tare ușor ne-am putea pomeni că ni se golesc ogoarele țării de pâne și se umplu cu iarba pentru dobitoace, ovese pentru cai și materie pentru fabricile de spirt.

3000 vagoane de porumb (cucuruz) și grâu pentru Ardeal. Avându-se în vedere faptul că în foarte multe locuri din Ardeal este mare lipsă de grâu, și de cucuruz mai pe tot locul, sfatul miniștrilor a hotărât să trimită cu trenuri speciale 3 mii vagoane de porumb și grâu. Pentru împărțire cerealele (bucatele) vor fi trimise Federalelor, adecă cooperativelor din Ardeal, dar iată, asta i năcazul că în Ardeal avem numai vre-o 5—6 Federale dintre cari unele numai cu numele (ca cele din țara Moșilor) și așa cerealele vor trece prin multe vămi și vămuri până vor ajunge la

cei lipsiți. Să prea poate întâmpla — cum s'a mai întâmplat — ca multe din ele să apuce drumuri rătăcite și să ajungă în cazanele fabricilor de fert spirt.

Să fim drepti, dar nu e de vină numai guvernul pentru toate aceste, ci și noi mai mult ca el pentru că nu ne știm ajuta cu facerea de tovărășii, adecă insoțiri cu ajutorul cărora noi să ne aducem cele ce avem lipsă și nu speculanții. Iată dacă am avea acum pe tot locul tovărășii, cele 3 mii de vagoane ar pleca repede și ar sosi toate la noi.

Faceți pe tot locul tovărășii căci nu mai cu ele vom putea scăpa de multe, de foarte multe rele ce ne pasc.

Expoziție de vite în Sebeșul-săsesc. Secțiunea economică a «Asociațiunii» din Sibiu, aranjează în Sebeșul-săsesc jud. Sibiu o expoziție de bovine (tauri, vaci, tăurenci, juninci, vițele) și oi (berbeci, oi, cărlani, terți, noatini, noatine și mioare) *Vineri la 27 Octombrie 1922 st. n.* (Cuvioasa Paraschiva), când se va distribui 23 premii în sumă de Lei 2,200.

Expoziția se va ținea în târgul vitelor. Pot lua parte numai proprietarii de vite din plasa Sebeșul-săsesc. Programul se poate vedea la fiecare primărie din plasa Sebeșului.

CLOPOTE

pentru biserici în toate mărimile, garanție 50 ani cu prețul de Lei 75 kgr.

Reprezentantul pentru Ardeal:

Silviu Popescu,

(22) Sibiu, strada Gropii Nr. 15. 1—2

1 sau 2 băeți

trecuți de 14 ani se primesc ca ucenici la măestrul brutar și franzelar **Bucur Hurdubelea, Rășinar.** (21) 3—3

AVIZ!

BANCA CENTRALĂ

FILIALA — SIBIU

S'A MUTAT

cu biurourile sale în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

unde s'a aranjat modern și corespunzător situației sale.

**Nici în Strada Cisnădiei Nr. 7, II,
și nici în Strada Turnului Nr. 33**

NU MAI ARE BIUROURI ȘI CASSA.

Exclusiv în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

se primesc de acum înainte

◆ **DEPUNERI PE LIBEL** ◆

cu 5½% și 6% netto.

4—6

Darea după interese o plătește institutul.

◆ **SCHIMB DE DOLARI** ◆

și alte valute totdeauna cu cele mai culante cursuri.